

List izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januar-
ja 1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
densko — Od 1. januarja
1964 kot poltednik, in sicer
ob sredah in sobotah —

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, SOBOTA, DNE 19. SEPTEMBRA 1964
LETO XVII. — ŠT. 74 — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice,
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
»P« Gorenjski tisk — Urejuje uredniški odbor,
odgovorni urednik KAREL MAKUC

Gradnja gorenjske magistrale

Vsak dan lahko vidimo na naši gorenjski cesti vedno večji promet. Ceste so postale preozke, vozil je vse več in vsak dan beremo o nesrečah. Zlasti na tako imenovanih ozkih grlih, in to začeniš že iz Ljubljane skozi Šentvid, zatem skozi Medvode, v Kranju, v Bistrici, v Podbrezjah, v Mostah pri Zirovnici in na Jesenicah. Na teh krajih je tudi največ nesreč zaradi preozke in preobremenjene ceste, ki ne dovoljuje hitrosti kot jo dovoljujejo predpisi.

KOMU ČEZ NJIVE?

Vsa zadnja leta, ko so načrtovali novo gorenjsko cesto, je bilo mnogo predlogov in variant, še več pa razprav o tem, kje naj bi speljali novo magistralo. Danes se o tem že v glavnem zedi-

nili projektanti, gospodarstveniki, turistični in prometni organi in v teku so že dela. Upajo, da bo cesta končana do 1970. leta.

Sedanja varianta, ki upamo, da je dokončana, predvideva, da bi naša gorenjska magistrala šla ob

izstopu iz Ljubljane mimo vas Kleče, kjer bi prečkala Savo. Zatem bi peljala skozi vasi Šmartno in Skarčeno, južno od Vodice. Nadalje bi vodila njena smer med vasi Voklo in Voglje do Primskovega pri Kranju. Od tu bi se obrnila v smeri Rupe in šla malo pod vasio, tako da bi na Polici prišla na staro cesto. Od tu bo tekla po sedanji cesti do odcepa na ljubljansko avtocesto. Od Podbrezja do Podvina bo spet tekla povsem po novi terasi, ki jo že delajo.

Ceprav odcepi, ki bodo vodili z glavne magistrale na stranske ceste, še niso točno določeni, vendar približno že vemo, kje bodo.

Prvi naj bi bil južno od Vodice pri Ljubljani. Od tu naj bi šla cesta za letališče Brniki z ljubljanske strani. Nasprotno pa se bo lahko prišlo s kranjske strani v bližini vasi Voklo. Odcep za Kranj naj bi bil na Polici, na vzhodni del mesta pa nekje na cesti Kranj-Senčur. Za Bled naj

Nadaljevanje
na 2. strani 1

Pred deviznim samofinanciranjem v našem gospodarstvu

Zamujene priložnosti

Podatki o količinski proizvodnji za julij in avgust v občini Kranj so dokaj ugodnejši kot tisti za prvo polletje. Delovne organizacije so, kaže, prvič letos uspele bolje organizirati dopuste kot doslej, in so zato v obeh poletnih mesecih dosegle mnogo boljše proizvodne uspehe. V avgustu letos je količinska proizvodnja celo narasla na 8,6 odstotkov letnega plana. Skupno z avgustom so gospodarske organizacije v občini ustvarile že 69,5 odstotka letnega plana oz. so za 2,9 odstotka prekoračile planske obveznosti, če računamo letni plan po dvanajstih, kar pa ni realno, kajti v praksi vemo, da proizvodnja v zadnjih mesecih leta redno narašča.

Drugačna pa je stvar z izvozom. Predvsem je treba poudariti, da še vedno izvažajo sorazmerno ozek krog industrijskih delovnih organizacij, čeprav sta se letošnje leto kot izvoznika uveljavila dva manjša delovna kolektiva: Kovinar in TOSO. Od delovnih organizacij, ki izvažajo, so nekatere v prvem polletju dosegle zelo dobre uspehe. Kovinar je že v polletju dosegel letni plan izvoza, prav tako so tudi Tekstilindust, IBI, Standard, Planika in Sava močno presegle lanskeletni izvoz v istem obdobju. Skupno so kolektivi v prvem polletju letos izvozili za 3,312.000 dolarjev blaga v primerjavi z 6,782.146 dolarjev, kolikor je plan za vse leto. Plan so torej dosegli le z 48,8 odstotkov. V juliju in avgustu so izvozili še za dobrih milijon dolarjev blaga, tako da se je celotna vrednost povzpela na 4,375.679 dolarjev oz. so dosegli 64,4 odstotkov plana. Po podatkih, ki so na razpolago imajo podjetja doslej sklenjenih za nekaj več kot milijon dolarjev nadaljnjih pogodb za izvoz, nekatera podjetja kot npr. Planika pa bodo razen pogodbenih izvoznih obveznosti sklenila še nekatere dodatne izvozne pogodbe, tako da tudi v obsegu merilu lahko pričakujejo, da bodo planirano vrednost izvoza dosegli. Vendar pa velja pripomniti, da je precej težav pri izvozu zlasti v Iskrni, ki je v 8 mesecih dosegla le 38,6 odstotkov letnega plana in obstaja resna nevarnost, da tega ne bo izpolnila.

V primeru, če bi vse delovne organizacije redno izpolnjevale svoje planske obveznosti glede izvoza, potem bi prihodnje leto, ko bo treba vključiti v izvoz še nova podjetja (morda ne samo iz industrije) lahko sorazmerno precej povečali plan izvoza. To pa bi bilo za gospodarstvo te občine, predvsem za industrijo, ki je pretežno predelovalna, zelo pomembno. Če bomo uveljavili princip deviznega samofinanciranja, potem bodo prav zaradi trenutnih nizkih izvoznih obveznosti preneka industrijska podjetja zašla v izredne težave.

Glede izvoznih obveznosti so posamezna industrijska podjetja v zelo različnem položaju. Nekatera podjetja ne izvažajo ničesar. Med izvozniki pa so taki, ki ne izvažajo niti 10 odstotkov skupne proizvodnje in pa seveda taki, ki izvažajo od 30 do 50 odstotkov celokupne proizvodnje. Zlasti slednji imajo zaradi trenutno neurejenih izvoznih premij oz. neurejene vrednosti dolarja v izvozu, zlasti na zapadna tržišča, sorazmerno velike težave. Kaže, da teh težav ne bo mogoče odpraviti drugače kot z dejnimi korekturami izvoznih primov, seveda pa tudi z boljšo organizacijo dela v podjetjih samih.

Medtem ko so kolektivi te občine dosegli plan izvoza v prvem polletju z 48,8 odstotka pa so plan uvoza izpolnili z 52,3 odstotka. Gledano po vrednosti je uvoz v prvem polletju za približno 3 milijone dolarjev višji kot izvoz. Skupno so v prvem polletju letos uvozili za 6,242.000 dolarjev surovin in reprodukcijskega materiala. V primerjavi z izvozom je to domala dvakrat več. Zato kaže znova ugotoviti, da je osnovna dilema gospodarstva z ozirom na najavljen princip deviznega samofinanciranja, še odločnejša orientacija v izvoz. V sedanjem obdobju zelo različnega angažiranja delovnih organizacij v izvozu, predstavlja izvoz za mnoge delovne organizacije obutno breme. V pogojih pa, ko bo uveljavljeno devizno samofinanciranje ni dvoma, da se bo prav to breme sprevrglo v prednost, ki jo kolektivi, ki sedaj izvoz zaradi spekulativnih razlogov zanemarjajo, ne bodo zlahka nadoknadili, kajti zamudili bodo sedanjo priložnost postopnega uveljavljanja na zunanjem trgu.

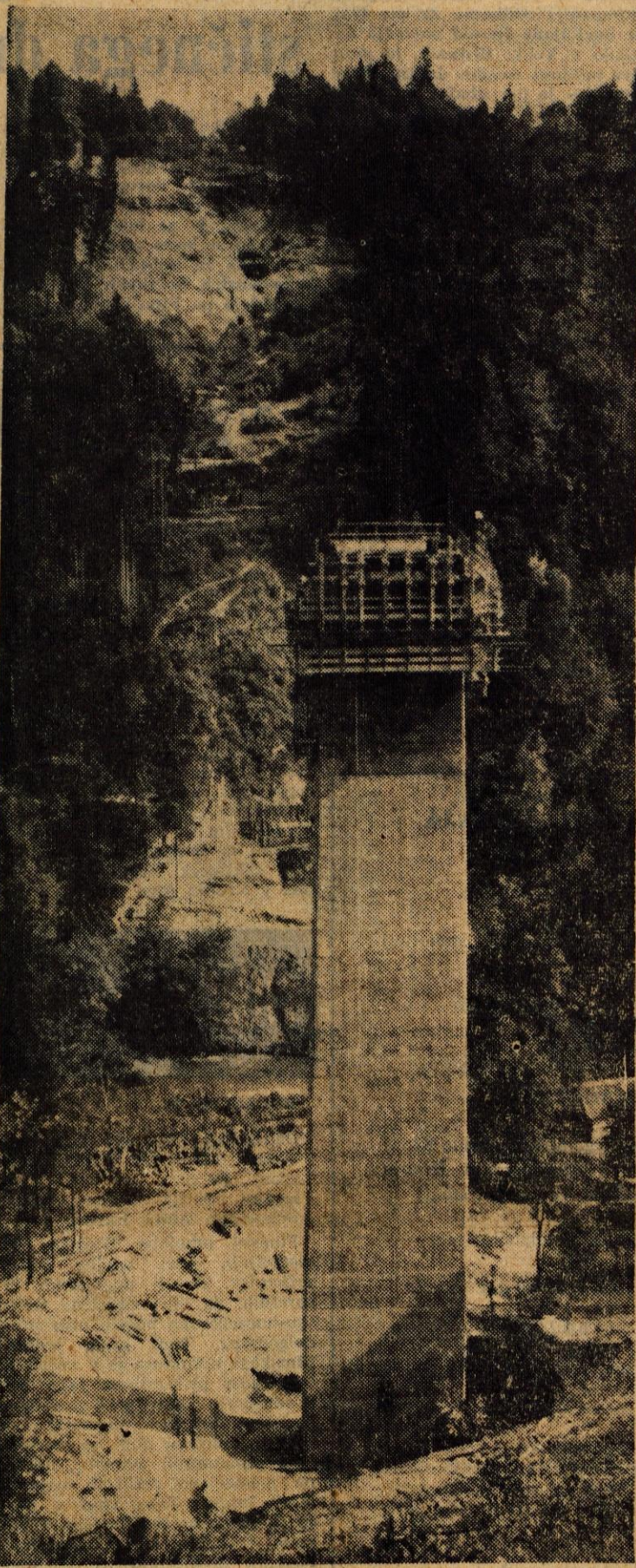
30-letnica IV. partijske pokrajinske konference

Včeraj dopoldne je bila v Goricanah pri Medvodah tiskovna konferenca, ki jo je organiziral Občinski odbor SZDL Ljubljana-Siška. Na njej so novinarjem razložili pomen in priprave na proslavo 30-letnice IV. partijske pokrajinske konference KPJ za Slovenijo. Konferenca je bila v drugi polovici septembra 1934. leta v baročnem dvorcu v Goricanah. Konferenca so se med drugimi udeležili tudi tovariši TITO, KARDELJ, KIDRIČ in še nekateri drugi pomembni partijski delavci. Po mnenju nekaterih političnih delavcev je bila ta konferenca važnejšega pomena kot pa ustanovni kongres KPS ali pa IV. partijska državna konferenca v Ljubljani v decembru 1934.

Proslava bo prihodnje nedelje t. j. 27. septembra dopoldne pred vzhodom v dvorec. Na njej bo govoril tudi sekretar CK ZKS tovariš MIHA MARINKO. V kulturnem programu med drugim sodelovali tudi Invalidski pevski zbor, litostrojska pihalna godba in še nekateri drugi ansambli in zbori. Organizator bo povabil na zborovanje vse nekdane predvojne komuniste, udeležence konference in druge politične delavce ljubljanskih občin. Predvidevajo, da se bo proslave udeležilo okoli dva do tri tisoč ljudi.

Po končani proslavi si bo lahko vsak ogledal baročni dvorec z vsemi njegovimi umetninami, ki je bil nekoč (v času konference same) last ljubljanskih škofov. Poleg tega pa so vodstva tovarn na območju nekdanje medvoške občine dovolila ogled njihovih obratov vsem obiskovalcem, ki bodo to želeli.

J. JARC

Gradnja viadukta pri Ljubnem, enega izmed največjih objektov gorenjske magistrale

Mladina Verige

Jutri bodo imeli mladinci To-varne verig v Lescah letno konferenco. Poseben poudarek bodo dali 8. kongresu ZKJ.

Pripravili bodo celotni načrt kulturnega in športnega delovanja njihove mladine v tovarni in izmenjavi tovrstnega dela in izkušenj s sorodnimi organizacijami v drugih kolektivih.

V »Verige« v Lescah je 200 mladincev in mladink. Od tega jih je 22 članov centralnega delavskega sveta in obratnih delavskih svetov.

Osem novih vlečnic

V radovljiški občini pripravljajo za letošnjo zimo postavitev 8 novih smučarskih vlečnic. Lokacija je že določena izdelali so tudi načrte in opravili geometrske meritve za trase vlečnic na terenu. Vlečnice bodo namestili v najbolj obljudenih in pa najprimernejših smučarskih terenih. Dve bodo postavili v Bohinju na območju Suhe za hotelom Zlatovrh eno na vznožju med hotelom Vogel in mladinskim domom. Na območju Pokljukje bodo montirali vlečnico na Goreljkju. V Gorjah bodo namestili dvodelno vlečnico na znano smučsko območje Višelnice, po eno pa bodo namestili v Begunjah s hriba Sv. Petra, v Radovljici na območju Lancovega pri žagi in na Straži pri Bledu.

Vlečnice bodo kupili pri avstrijski firmi Stenag-Pendleff v Gradcu. Organizacijo priprav vodil občinska turistična zveza v Radovljici, posredovalec pri nakupu pa je Kompas Ljubljana. Sredstva za ta namen so že zagotovljena. Vseh osem naprav, z vsemi potrebnimi deli, bo veljalo kakih 65 milijonov dinarjev.

Dolžina teh vlečnic je različna. Najkrajša je 150, najdaljša pa 300 metrov. Pogon je električen. Zato bodo opravili potrebna priključna dela na obstoječe električno omrežje. Prednost prenosnih vlečnic je v tem, ker so hitro postavljene in zahtevajo zelo malo pripravljalnih in zemeljskih del. Glavno opravilo je pravzaprav priključek na električno omrežje, zlasti še, če je oddaljeno. Te vlečnice so postavili že na različnih evropskih smučiščih in so se povsod zelo dobro obnesle.

J. B.

Kranj s turistične strani

Ob industriji turizem

najpomembnejša gospodarska dejavnost

Nekoliko čudno se sicer sliši, a je vendarle res. Kranj se je v letošnji turistični sezoni uveljavil ne le kot živahno tranzitno mesto v tujskem prometu, marveč tudi kot letovišče. Od maja do 10. septembra je bivalo v Kranju okoli 800 Holandcev. Doslej smo sicer vedno mislili na industrijo, ko smo govorili o Kranju. Odslej pa bo morda potrebno nekoliko več razmišljati tudi o turizmu, ki se ob industriji uveljavlja kot najpomembnejša gospodarska dejavnost.

Ko smo pred odhodom zadnje skupine Holandcev govorili z g. H. R. Eeftingom, vodjem vseh skupin, ki so bivale v Kranju, nas je posebej zanimalo, s kakšnimi vtisi se poslavljajo od nas. G. Eefting je povedal, da so vtisi zelo dobri. Ni dvoma, da ima dober delež zaslug za to osebje hotela »Evropa«, kjer so bivali v času, ko so se zadrževali pri nas. »Naši ljudje«, je pripovedoval g. Eefting, »so odhajali v Jugoslavijo z različnimi občutki. Predvsem nihče še ni bil nikdar pri vas. Zato so bili slabo poučeni o tukajšnjih razmerah. Bolje rečeno: napačno so bili informirani o tem. Zato je prav za vse toliko večje »odkritje« tisto, kar so doživeli na teh prvih jugoslovanskih počitnicah. Letos nas je bilo v Kranju približno 800. Prihodnje leto nas bo spet prišlo vsaj toliko. Menim pa, da jih bo verjetno več.«

Ker so ponavadi razgovori ob slovesu bolj vpludni kot stvarni, nas je zanimalo predvsem, kaj sodijo prvi stalni turisti v Kranju o mestu s slabe strani. Proti smo g. Eeftinga, naj bo kar

se da odkrit. Povedal je, da zameri Kranjčanom, da ne znajo ceniti naravnih lepot, ki jih imajo v izobilju. Posebno mu je žal, da ni urejen kanjon Kokre, ki je navdušil prav vse Holandce. Nadalje je menil, da je mesto premrtvo. Zabavno življenje je počilo. To sicer človek ne opazi, če je lepo vreme. Toda kot nalašč so

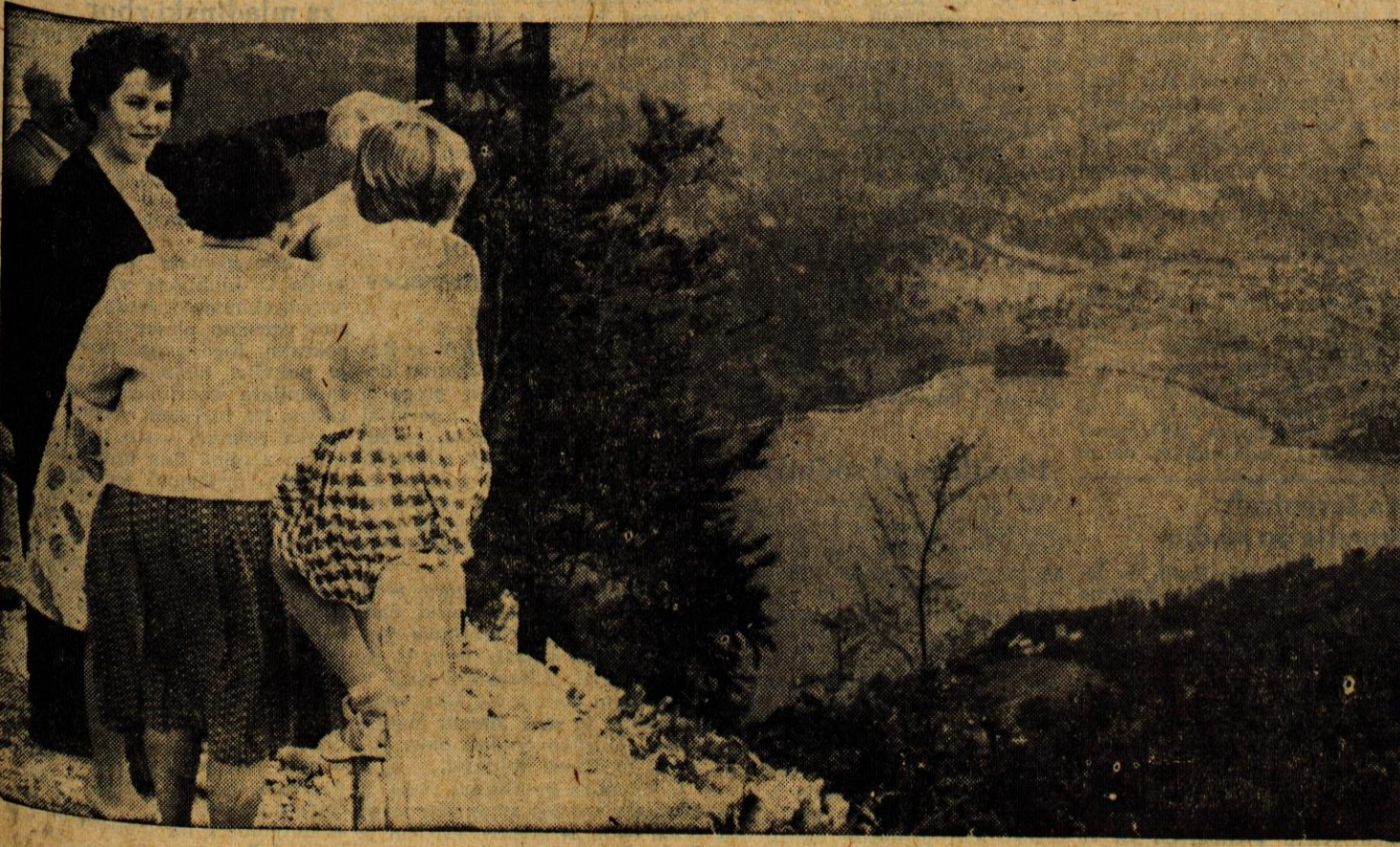
Nadaljevanje
na 2. strani 2

Blizu treh milijard deviz- nih dinarjev

Kranj, 15. septembra — Gorenjski turizem je v glavnih dveh sezonskih mesecih, v juliju in avgustu dosegel naravnost prese- netljiv devizni priliv. Menjalnice po vsej Gorenjski so za devize zamenjale v juliju in avgustu 1 milijardo 770.425 deviznih dinarjev. V obeh turističnih mesecih so največ deviznih dinarjev zamenjali na področju jeseniške občine, in sicer za 1 milijardo 104.177.490 deviznih dinarjev, najslabše pa so menjali naš denar za devize v škofjeloški občini, in sicer za 2 milijona 255.017 deviznih dinarjev.

Skupaj so v osemih mesecih letos gorenjske menjalnice zamenjale deviz za 2 milijardi 795.496.422 deviznih dinarjev, medtem ko so lani v istem obdobju

Nadaljevanje
na 2. strani 3

Te dni po svetu

Fanfani pretendent za predsednika

Deveti kongres krščansko — demokratske stranke se je končal po glasovanju o štirih resolucijah in volitvah novega nacionalnega sveta. Največ zanimanja je bilo za Fanfanijev govor, ki ga ocenjuje tisk kot kandidaturu za novega predsednika republike. Zavzel se je za modernizacijo krščansko-demokratske stranke, za hitrejšo prilagajanje političnim in socialnim spremembam v Italiji in drugod po svetu in za večji prispevek stranke v boju za svetovni mir.

Manevri indonezijske flote

Poveljstvo indonezijske mornarice je sporočilo, da so se začeli v Sundski ožini med otokoma Sumatro in Javo pomorski manevri indonezijske mornarice. Manevri se bodo končali 10. oktobra.

Še za tri mesece

U Tant je v poročilu na zasedanju OZN zahteval, da podaljšajo četam na Cipru mandat še za tri mesece. Razprava v varnostnem svetu OZN daje upanje, da je najhujše mimo in da se počasi ustvarjajo pogoji, da bi končno rešili to perečo vprašanje. Izvolili so tudi novega posrednika OZN na Cipru Galo Plaza.

ZAVOD ZA IZGRADNJO KRANJA

v Kranju, Tavčarjeva ulica 41

razpisuje

po določilih zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/59 in 12/62)

natečaj

za prodajo stanovanj,

ki jih gradi s sredstvi stanovanjskega sklada občine Kranj ob Kebetovi ulici in Cesti kokrškega odreda v Kranju (na območju krajevnih skupnosti Vodovodni stolp)

Stanovanja so v treh stanovanjskih stolpih:

- 10 trosobnih stanovanj površine po 69,09 kv. metra, cena 7.599.900 din
 - 5 dvosobnih stanovanj površine po 58,20 kv. metra, cena 6.402.000 din
 - 4 enosobna stanovanja površine po 33,90 kv. metra, cena 3.729.000 din
 - 2 enosobni stanovanji površine po 39,48 kv. metra, cena 4.342.800 din
 - 9 garsonier površine po 23,34 kv. metra, cena 2.567.400 din
- Navedena cena je fiksna; s kupoprodajno pogodbo bodo določeni razlogi, ki lahko vplivajo na spremembo cene. Stanovanja bodo vseljiva predvidoma do meseca oktobra 1965.

Notranja ureditev stanovanj:

- a) tro- in dvosobna stanovanja: kuhinja je opremljena z vzdano shrambeno omaro, visečo omarico, električnim štedilnikom, delovno in pomivalno mizo. V kopalnici je kopalna kad, 80 l boiler, fajančni umivalnik, WC je v posebnem prostoru v trosobnem, v dvosobnem stanovanju pa je skupaj s kopalnico;
- b) enosobno stanovanje: kuhinja je opremljena z visečo omaro, delovno in pomivalno mizo in električnim štedilnikom. Kopalnica in WC je v enem prostoru, v kopalnici je prha, boiler in fajančni umivalnik;
- c) garsoniera ima električni štedilnik, visečo omarico ter delovno in pomivalno mizo skupaj. Kopalnica in WC, kakor pri enosobnem stanovanju.

Vsa stanovanja so ogrevana s centralnim ogrevanjem. Vsako stanovanje ima prostor za ozimnico — klet. V kuhinji je položen vinaz tlak, v sobah bukov parket I. vrste, v sanitarijah pa terazzo tlak. Skupni porabi je v vsakem stolpiču namenjena pralnica, sušilnica, kolesarnica in prostor za otroške vozičke.

Prodajni pogoji:

- Za pravne osebe s področja gospodarstva: najmanj 50-odstotna lastna udeležba, ki mora biti vplačana do dne 30. oktobra 1964, ostali del bo odobren kot kredit za dobo 10 let po 3-odstotni obrestni meri.
- Za pravne osebe s področja družbenih služb in javne uprave: najmanj 30-odstotna lastna udeležba, ki mora biti vplačana do 30. oktobra 1964, ostali del bo odobren kot kredit za dobo 15 let po 3-odstotni obrestni meri.
- Lega prodanih stanovanj bo določena po vrstnem redu dospelih ponudb, počenši s stolpičem I, pritličje. Od skupnega števila razpoložljivih stanovanj bo 70% prodanih za pravne osebe s področja gospodarstva, 30% pa za pravne osebe s področja družbenih služb in javne uprave.

Prednost pri natečaju imajo:

- ponudniki, ki nudijo večji delež lastne udeležbe,
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok,
 - ki ponudijo večjo obrestno mero.
- V ponudbi za nakup stanovanja je treba navesti:
- a) podatke o kupcu — naslov;
 - b) označbo stanovanja po velikosti in m²;
 - c) plačilne pogoje ter priložiti sklep pristojnega upravnega organa o nakupu stanovanj.

Ponudbe je treba poslati na naslov:

Zavod za izgradnjo Kranja v Kranju, Tavčarjeva ul. 41. Ovojnica naj bo zapечатena z oznako »Natečaj za prodajo stanovanj — ne odpiraj«

Ponudbe pošljite do 10. oktobra 1964.

O izidu natečaja bodo ponudniki pisмено obveščeni.

Zavod za izgradnjo Kranja
v Kranju

Povsem brez ceremonij so »kopali« Daily Herald, zadnji laburistični dnevnik v Veliki Britaniji — v torek je prenehal izhajati — umri je v 54. letu življenja.

Od štrajkarskega lista, ki se je pojavil 25. januarja 1911. leta je Daily Herald prerastel v dnevnik, ves čas pod kontrolo Trade Unionov, ki so vplivali na politiko lista celo po letu 1930, ko ga je dobila v roke velika časopisna kompanija »Odham«. Ze leta 1933. je imel Daily Herald največjo naklado v Veliki Britaniji, in sicer dva milijona izvodov dnevno. Pred »smrtjo« je list izhajal v 1.300.000 izvodih.

Nekaj mesecev prej se je britansko sindikalno gibanje odpovedalo vsem pravicam pri časopisu in ga prodalo Odhamovemu združenju, ki je takoj sklenilo, da ga likvidira in začne izdajati nov list pod naslovom »Sun« — kar pomeni sonce. Prva številka je izšla v torek, 15. septembra.

Takoj, ko se je izvedelo, da bodo ukinili list, ni bilo nobenega dvoma več, da bi novi list kakorkoli spremenil stanje na Fleet-Streetu (tu je središče angleškega novinarskega dela), kjer samozvestno vlada konservativno čopisje.

Smrt zadnjega laburističnega dnevnika

»Sun« ne bo odvisen niti od sindikatov niti od političnih strank, tako navdušeno sporoča izdajatelj novega časopisa. Novi list bo objavljati vse prispevke strank, ki se bodo borile za stvari, ki se bodo zdele voditeljem lista za politično pozitivne. V britanskih političnih razmerah, ki vladajo na Fleet-Streetu, je že

to velika radikalnost. Prav tu, v centru novinarskih kuhinj, je bilo namreč povsem normalno, da je Daily Herald v uvodnihkih razglašal nacionalizacijo železarske industrije, dokazal, da je to pravilno; med oglaš pa je objavil plačan oglas združenja lastnikov

železa, ki se jim zdj nacionalizacija popolna katastrofa.

Po najnovejših podatkih je povprečna dnevna naklada največjih listov v Veliki Britaniji nekako takšna: Daily Mirror — 4.951.488; Daily Express — 4.275.463; Daily Mail — 2.423.424; Daily Telegraph — 1.312.582; Dily Skatch — 923.130; Guardian — 271.739; Times —

256.123 izvodov. Vsi ti listi — uradno, poluradno ali celo neuradno so konservativni listi, razen Guardian, ki je proliberalni dnevnik. Torej, če so razlike med liberalci in konservativci, potem je dnevno 270.000 izvodov Guardian v boju z 15,5 milijoni časopisov, ki so pod konservativno kontrolo. Pravega stanja v Fleet-Streetu, ne tistega, ki se proklamira po svetu, »Sun« tak kakor je, ne bo spremenil.

Nov list, ki je izšel po 34. letih, bo v Veliki Britaniji sprejeli zelo navdušeno. Pozdrav ustanoviteljema sta poslala lastnik pralnih strojev Bloom in laburistični voditelj Wilson. Oba namreč računata, da jima novi list ne more prinesiti niti škode niti koristi.

Tako stanje pojasnjuje tudi navidez veliko vprašanje med laburisti, zakaj se je njihovo vodstvo tako neprizadeto obnašalo ob ukinitvi dnevnika, ki je vsaj delno zagovarjalo njihovo politiko.

Izdajanje časopisov je povsod po svetu zelo draga stvar, zato so

vzroke iskali tu. Toda prav denarne težave niso bile tako nepremostljive niti za laburiste, še manj pa za sindikate. V ozadju ukinitve je vsekakor stal veliki magnat C. King s svojo koncepcijo. Laburisti so namreč prepričani, da vodstva, z ali brez časopisa, za daljši čas od enih volitev ne bodo izgubili. Slišijo pa se glasovi zaskrbljenosti zaradi koncentracije kapitala raznih časopisnih združenj na Fleet-Streetu in kmalu bo vse britansko časopisje v rokah treh ali štirih ljudi. Vendar pa se laburisti ne bojijo nikogar in zato so ostali ob ukinitvi lista popolnoma hladni.

Ljudje in dogodki

Nadaljevanje s 1. strani

1 Gradnja gorenjske magistrale

bi bil odcep v bližini sedanega odcepa pri Lescah. Vsi ti odcepi še niso dokončno določeni, vendar večjih sprememb ne bo.

VIADUKTI PRI LJUBNEM

Gorenjsko magistralo bodo gradili podjetja »Slovenija ceste«, »Gradisce« in »Primorje« z Ajdovščine po tako imenovanih etapah. Najprej bodo napravili zemeljska dela in zgradili vse večje objekte. Zato so sedaj delovišča le na nekaterih odsekih, kjer je potrebna gradnja večjih objektov: viadukti, predori in drugo.

Največji viadukt bo vsekakor čez potok Perarica pri Ljubnem. Dolg bo 360 metrov in visok 60 metrov. Tam bodo postavili šest stebrov. Čez potok Lešnica bo viadukt nekoliko manjši, z dolžino 220 metrov. V bližini prvega viadukta bodo napravili tudi predor, ki bo dolg 320 metrov.

IN STROŠKI?

Vsekakor bodo stroški gradnje gorenjske magistrale veliki. Ze leta 1962. je bil predračun za en zgrajen kilometer od Ljubljane do Jesenic povprečno 177 milijonov dinarjev. Danes bo ta vsota vsekakor občutno večja.

Najdražja odseka bosta Bistrica-Podvin in Zirovnica-Jesenice. Tu bodo po mnenju nekaterih strokovnjakov znašali stroški gradnje nad tristo milijonov za vsak kilometer dolžine.

JOZE JARC

2 Ob industriji turizem

bile letos mnoge nedelje deževne. Tedaj se tuji v našem mestu res niso imeli kam zateči. (Verjetno tudi Kranjčani ne!) Zato bi

kazalo o tem dvakrat razmisliti. Končno je bilo holandskim turistom še posebej žal, da ni dograjen hotel na Šmarjetni gori in bolje urejen dostop. To je zelo lepa izletniška točka pravi g. EEFting, in mnogi turisti, ne le mi, bi radi zahajali tja. Hotelske kapacitete pa bodo zasedli naši turisti. Menim namreč, da je edino kar lahko prepreči še večjemu številu mojih rojakov bivanje pri vas — pomanjkanje hotelskih kapacitet. — KS

3 Blizu treh milijard deviznih dinarjev

zamenjali deviz za 2 milijardi 595.238.735 deviznih dinarjev.

Tudi v obeh glavnih turističnih mesecih letos so med devizami prevladovali nemške marke. V juliju so jih zamenjali za 421 milijonov deviznih dinarjev, v avgustu pa za 552 milijonov deviznih dinarjev, sledijo avstrijski šilingi, in sicer v juliju za 79 milijonov in v avgustu za 87 milijonov deviznih dinarjev. Precej so zamenjali tudi angleških funtov, holandskih forintov, dolarjev, lir itd. Do konca leta računajo, da bodo na gorenjskem turističnem območju znatno prekorčili lansko vsoto zamenjanih deviz, ker pričakujejo, da bo v septembru in oktobru še precejšen devizni priliv. Namreč tuji turisti še v velikem številu prihajajo k nam prav čez gorenjske mejne prehode in se nekateri ustavijo na Gorenjskem, drugi pa potujejo naprej na morje. Največji promet je letos nedvomno zabeležila menjalnica kranjskogorskega turističnega društva na obmejnem prehodu na Podkorenju.

M. Zivkovič

Črno na belem

Pijan voznik povzročil smrt štiriletna deklice

Pred sodniki okrožnega sodišča v Kranju se je zagovarjal FRANC POLJANSEK iz Kamnika. Obdolžen je bil, da je 21. januarja letos na poledeneli cesti II. reda Kranj—Kamnik pred vasjo Spodnji Brniki vozil s svojim osebnim avtomobilom pijan in skrajno ne previdno. Potem, ko ga je prehitel osebni avtomobil, ki ga je vozil Alojz Grtkoman, obtoženi ni zmanjšal hitrosti niti ni dal zvočnega signala, čeprav je videl, da so ob cesti otroci.

Otroci avtomobila niso opazili in tako je 4-letna Danica Plahuta z Brnikov skočila pred avto. Ta jo je zbil po tleh. Deklica je bila tako hudo ranjena, da je umrla.

Sodišče je Franca Poljanška spoznalo za krivega in ga obsodilo na 1 leto strogega zapor.

M. Z.

Desetlet pred sodniki

Te dni se je pred kranjskim okrožnim sodiščem zagovarjal VIKTOR ŠVARC, star 30 let, iz Škofje Loke. Obtoženi je storil tri kazniva dejanja, in sicer je 27. aprila 1962. leta upravniku Škofjeloškega muzeja Andreju Pavlovcu, potem ko sta se dogovorila, da bo prekril del strehe, dejal, da nujno potrebuje okoli 60.000 dinarjev. S tem denarjem naj bi plačal neko blago, sicer bi ga stranke tožile, če tega ne naredi. Upravniku muzeja je obljubil, da bo streho prekril in plačal tudi prometni davek. Na ta način je dosegel, da so mu v

Škofjeloškem muzeju izplačali 60.600 dinarjev.

Obtoženi ni strehe prekril niti plačal prometnega davka v znesku 10.300 dinarjev, ki ga je kasneje morala poravnati uprava muzeja.

Razen tega je obdolženi Švarc neugotovljenega dne v mesecu aprilu 1962. leta v muzeju vzel deset letvic v vrednosti 1500 dinarjev. Prav tako je 17. decembra 1962. leta v steklarski delavnici stanovanjske skupnosti v Škofji Loki naročil 4.032 m² ravnega stekla in steklarju dejal, da bo račun poravnal njegov brat. Seveda, tega njegov brat ni storil. Obtoženi Švarc je steklo prodal in s tem steklarsko delavnico oškodoval za 2419 dinarjev.

Sodišče ga je spoznalo za krivega in ga obsodilo na 6 mesecev zapor. Obtoženi Viktor Švarc je zaradi podobnih kaznivih dejanj stal pred sodniki že desetkrat.

M. Z.

Za spanje v službi dve leti in šest mesecev strogega zapor

SVETISLAV STOJANOV iz Rač, zaposlen kot kvalificiran delavec pri nadzorništvi proge v Kranjski gori se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem, zaradi tega ker kot čuvaj na železniški čuvalnici v Kranjski gori št. 23, letos 23. marca, pred prihodom potniškega vlaka št. 7120 ob 18.41 ni spustil železniških zapornic ob čuvalnici.

Ko je iz Kranjske gore proti Podkorenju prihajal potniški vlak, je progo na tem železniškem prehodu prečkal vojaški jeep, ki ga je upravljal Zdravko Pavič. V avtomobilu so bile še štiri vojaške osebe, in sicer Miomir Maksimović, Milenko Soldat, Savo Ilijevski in Todor Miličević.

Lokomotiva potniškega vlaka je udarila v vojaški avtomobil in ga rinila okoli 84 metrov. Pri tem je Todor Miličević padel na železni-

Dobrodošlica za mladinski zbor

Akademsko kulturna skupina France Marolt je še nekaj let gost na blejskih poletnih turističnih prireditvah. V letošnji sezoni so se predstavili s sporedom jugoslovanskih plesov in pesmi že dvakrat. Pravar pa so se vrnili z daljše turneje po Evropi: bili so v Holandiji, Belgiji, v Nemčiji ter v Italiji.

V celovečernem programu so gostje iz Ljubljane prikazali na prireditvi minulo sredo zelo pestro vezeno plesov iz različnih pokrajin Jugoslavije. Spored pa je poživljal tamburaški zbor in spremljala instrumentalnega orkestra. Na blejskem večeru so izvajalci pokazali vrsto novih plesov in z njimi tudi novih koreografskih prijemov ter obdelav, kar dokazuje, da poživlja dejavnost zbora nenehna ustvarjalna misel in hkrati spremlja hoteenje ustvariti novo in izpopolnjevati tisto, kar so že dosegli v preteklih letih. To pa je spodbudno za nadaljnje še bolj tvorno in ustvarjalno delo.

Občinstvo je v festivalni dvorani tudi to pot navdušeno pozdravljalo goste. Obisk je bil navzlic razmeroma pozni sezoni še zelo dober. Obiskovalci, med njimi skorajda vsi tuji gostje, so med drugim najbolj toplo sprejeli ples iz Glamoča ter bunjevačko kolo. — J.B.

● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun ● Iz naših komun

Turizem kranjske občine

v prihodnjih sedmih letih

Na podlagi rezultatov turističnega razvoja v kranjski občini za preteklih sedem let računajo, da bo število domačih nočitev v prihodnjih sedmih letih vsako leto naraslo za 4,5 odstotka, tuje nočitve pa za 25 odstotkov, ali

povprečno na leto za 8,7 odstotka.

Lani so v kranjski občini zabeležili 86.908 domačih in 12.672 tujih nočitev, v letu 1970 računajo, da se bo ta številka povzpela na skupaj 178.689 nočitev.

Predvideno povečanje števila domačih nočitev je v glavnem uresničljivo v okviru obstoječih prenočitvenih zmogljivosti, še ne izkoriščenih rezerv, predvidenih dopolnitev ter z nadaljnjim naraščanjem števila zasebnih turističnih postelj. V kranjski občini zato predvidevajo, da se bo zmanjšal delež začasnih ležišč od 29,5 odstotka na 23,2 odstotka z nadzidavo hotela »JELEN«, kjer bo pridobljenih okoli 50 ležišč. Hkrati se bo povečalo število ležišč v zasebnih turističnih sobah boljših kategorij za okoli 40 odstotkov, to je za 140 novih ležišč. Če odštejemo potrebe po nadomestitvi slabih turističnih sob, lahko računamo na skupno povečanje tega fonda za okoli 100 postelj.

Za uresničitev predvidenega števila tujih nočitev je v kranjski občini nujna tudi izgradnja avto kampov in novih hotelskih zmogljivosti. Skupno število mest v avto kampih naj bi znašalo od 120 do 150. Tudi gradnjo novega hotela v Kranju že pripravljajo. Pri tem upoštevajo potrebe razvoja turizma in bližino razjedenc predsednika republike in republiških predstavniških organov. Prav tako pripravljajo nove hotelske zmogljivosti v Predvoru in na Jezerskem. S tem predvidevajo, da bodo v Kranju pridobili 200 novih postelj, na Jezerskem 100 in v Predvoru 80 do 100 postelj. V Kranju in na Jezerskem bodo zgradili nova hotela, v Predvoru pa bodo obnovili nekatere stare stavbe.

V vseh vrstah obratov (družbene prehrane, družabni prostori,

slastičarne, kavarne, mlečne restavracije, domača gostišča, okrepčevalnice) računajo do 1970. leta povečanje od 4 do 6000 sedežev, seveda so tu upoštevane tudi potrebe občanov. Podatki kažejo, da so turisti lani potrošili za gostinske storitve okoli 700 milijonov dinarjev.

Ce v kranjski občini računajo s predvidenim povečanjem števila nočitev za 79 odstotkov, z 2- do 5-kratnim povečanjem izletništva in maloobmejnega prometa ter z dvigom nivoja gostinskih storitev, lahko predvidevajo vsaj trikratno povečanje prometa v gostinstvu in turizmu, torej za okoli 2,1 milijarde dinarjev letno. Intenzivno razširjanje prometa trgovine ter razvoj športnih in kulturnih dejavnosti ta znesek lahko najmanj še podvoji. Delež tujih valut bo znašal 15 do 20 odstotkov skupne turistične potrošnje, to je za okoli 650.000 dolarjev. S tako strukturo turistične potrošnje bi se kranjska občina uvrstila med turistično razvitejša območja.

M. Z.

O življenjskih razmerah delavcev »Novogradnje«

Po dogodku na Partizanski cesti

Ko so se gradbeni delavci podjetja Novogradnje vrnili z dela s kranjskih gradbišč, so v veliko presenečenje našli vse svoje stvari na dvorišču. Njihove skromne obleke, opanki, ovčji sir, ležišča — vse je bilo zunaj barake. Ze itak so živeli skromno, ležali so v baraki v treh nadstropjih, brez luči. Zda pa še to! In v pojasnilo so zvedeli, da je to odredil sekretar tega podjetja, ki bi moral še posebno skrbeti za njihove življenjske razmere.

Zgodilo se je to 3. septembra letos v barakah imenovanega podjetja na Partizanski cesti v Kranju, blizu končnice. Razburjenje je bilo razumljivo. Še »hladnemu Kranjcu« bi zavrela kri. Iskali so predsednika občine, sekretarja

komiteja in se končno zatekli na postajo Ljudske milice. Razgreti duhove (v večini so bili šiptarji) so skušali pomiriti. Celo direktor podjetja je prišel in nagovarjal delavce, naj prihodnosti za dogodek in malokaj svoje stvari nazaj v barako. Tak je bil dogodek in tudi enostranske preinformacije.

Delavci so za tem zahtevali, naj njihove razmere v tem podjetju razišče posebna komisija občinskega komiteja, sindikata in drugih organov, kajti v organe podjetja niso imeli zaupanja. Za to so se resno zavzeli tudi v imenovanem podjetju, ki ima svoj sedež v Trzinu. Sklicali so upravni odbor podjetja, ki je sekretarjev postopek s temi delavci obsodil in mu izrekel nezaupnico na njegovo delovno mesto. Hkrati so imenovali posebno komisijo, v katero so vključili tudi sekretarja organizacije ZK in predsednika sindikalne podružnice, ki naj bi raziskala ves dogodek in ugotovila, kdo je bil temu kriv.

Komisija je zaslula prizadete delavce in skušala vsestransko

Kdo je kriv?

Turistično društvo v Predvoru je pred štirimi leti zavezilo potok Bistrico in tako je kraj dobil majhno jezero Crnava. Zraven jeza so preuredili gostišče. Obisk ob jezeru in v gostišču je bil zelo velik.

Toda jezero je postalo muhasto. Voda je začela na mnogih krajih otekati iz jezera. Le ob hudih nalivih je jezero polno, drugače pa je jezero navadna mlaka, kjer so glavni gosti žabe. Pomagali so si z žaganjem in ga nametali na tista mesta, kjer so domnevali, da voda odteka iz jezera, toda zaman.

V to jezero je bilo vloženo veliko denarja, a je bilo delo opravljeno nestrokovno. Kdo je odgovoren za to delo? Veliko bolje bi bilo, če bi namesto jezera zgradili kopališče in preuredili okolico.

Večkrat pride domači ali tuji gost k »jezeru«. Ob pogledu na veliko blatno jamo pa odide in si poišče primernejši kraj za oddih. Če hoče turistično društvo v Predvoru obdržati goste, mora na vsak način popraviti napako.

pri stvari do dna. To je bilo razvidno iz njenega poročila, razširjeno sejo upravne komisije, ki je bila priložena poročilu, 15. septembra. Seji so prisostvovali tudi predstavniki občinskih sindikalnih svetov iz Trzinu in Kranja ter predstavniki prizadetih delavcev iz Kosova in Metohije.

Kot se je končno ugotovilo, so delavci v posebnih izjavah svojemu predstavniku povedali marsikaj ostrega na račun podjetja, njihove personalne politike, neizpolnjenih obljub do teh delavcev, o stanovanjskih razmerah in podobno. Toda večino teh obtožb niso potrdili v izjavah komisije oz. so jih celo zanikali. Tako je marsikaj ostalo v zraku in na seji niso vedeli, katerim izjavam naj bi verjeli. Vendar pa je ne glede na to treba verjeti dejstvu, ki so neizpodbitna. Ta pa so, da so sezonski delavci tega podjetja s kranjskih gradbišč živeli v barakah z neustreznimi pogoji, kar so že ugotavljale razne inšpekcije in drugi organi. To je vplivalo na njihovo razpoloženje in tudi na samo produktivnost. V pojasnilo je treba dodati, da je bil tudi opisani dogodek deložacije tega izvora. Delavci so si hoteli brez dovoljenja podjetja pomagati tako, da so iz prenatrpane barake nekateri prenesli svoja ležišča v sosedno barako podjetja, ki pa je bila namenjena za družinsko stanovanje. V toliko so delavci »kršili« zakonitost.

Ne glede na vse to, pa je upravni odbor razpravljal o stvari zelo resno in tudi objektivno. Sklenili so, da je treba v najkrajšem času zagotoviti boljše življenjske razmere prizadetim delavcem na kranjskih gradbiščih in to določiti konkretne ukrepe. Upati je, da bo tudi narejeno, kajti v skorajda vseh gradbenih podjetjih na Gorenjskem, kjer imajo tako imenovane »sezonske delavce« so zanje že preskrbeli boljše življenjske pogoje.

Končno je tudi res, da za ta dogodek ni kriv samo sekretar podjetja. Svoj del krivde nosijo strokovne službe in organizacija podjetja in tudi širši občinski organi. Premalo je bilo namreč doseženega, da bi take delavce seznanjali s težavami in problemi podjetja, komunalne ureditve in podobno, da bi se z njimi dogovarjali, jih vključevali ali vsaj približevali organom samoupravljanja, da bi delavci spoznali ne le svoje pravice, marveč tudi dolžnosti. Hkrati pa je bilo seveda premalo doseženo v materialnem pogledu, da bi delavcem zagotovili življenjske pogoje.

Podobne težave z delavci iz drugih republik niso samo v tem podjetju. Zato so se o tem problemu lani še posebno zavzele sindikalne in druge organizacije. Treba je priznati, da so se stvari nekaj povsod bistveno izboljšale, tudi pri »Novogradnjah«. Zato primer s Partizanske ceste ni smisel in je posledica subjektivnih pa tudi objektivnih težav. Gre pa za to, da te težave še obstajajo povsod in da dogodek samo opozarja na nerešen problem.

Medtem ko Selško dolino vse bolj zajema razvoj industrializacije, pa se Poljanska dolina uveljavlja v smeri turizma. Te pogoje daje čista in topla Sora in vabljive jase vzdolž doline, kjer mnogi ljubitelji prirode ustavljajo svoje vikend hišice. Na slikli vikend hišice pri vasi Brod na začetku Poljanske doline

Jesenški prometni voz v središču mesta bo vendarle polagoma urejen kot kaže slika, kajti dela pri podvozu so spet zavzela večji razmah

Avto kamp v Naklem

Na pobudo krajevne skupnosti Naklo so leta 1963 v tem kraju ustanovili turistično društvo. Društvo, ki šteje okoli 170 članov, je zelo delavno. Od junija do septembra so imeli v privatnih sobah 9727 nočitev. Povezano je s privatnim gostiščem Martinšek v Naklem in z gostinskim podjetjem Central v Kranju. Krajevna skupnost je dala na voljo 100.000 din. Ta vsota naj bi služila za nagrado za okrasitev hiš in vrtov.

Letošnja sezona je pokazala, da ima Naklo dobre pogoje za turizem na Gorenjskem. Sodelujejo celo z Vojvodino. Društvo namerava povečati število turističnih postelj za 50 ležišč in zgraditi avto kamp ob izlivu Bistrice v Savo. Tu so izredni pogoji. Kraj je oddaljen okoli 1,5 km od ceste.

Ugodnosti borcev NOV za gradnje hiš

Stanovanjske težave borcev NOV tudi na škofjeloškem področju niso v celoti rešene. Marsikateri udeleženc NOV si je želel zgraditi lastno stanovanjsko hišo, vendar ga je pri tem oviral zakon o urejanju mestnega zemljišča, ki dovoljuje gradnjo stanovanjskih poslopij samo na določenih področjih. Nekateri so bili mnenja, da bi za borce lahko ta določila spregledali. Vendar bi to prav gotovo ne bila smotna rešitev, ker bi potegnili za sabo celo vrsto podobnih zahtev in pričakovanih izjem. Nasprotno pa je bilo že pred časom sprejeto stališče, naj bi tistim borcev, ki želijo graditi lastno hišo, omogočili gradnjo z ugodnimi kreditnimi pogoji, seveda na zazidalnih površinah.

Zadnji sklep občinske skupščine v Skofji Loki pa določa udeležencem NOV od leta 1943 dalje tudi ugodnosti glede prispevka za urejanje mestnega zemljišča. Ta prispevek, kolikor ga ne bodo borci v celoti oproščeni, bo zanje minimalen, s čimer se bo v veliki meri omogočila tudi borcev individualna gradnja stanovanj. — Z. P.

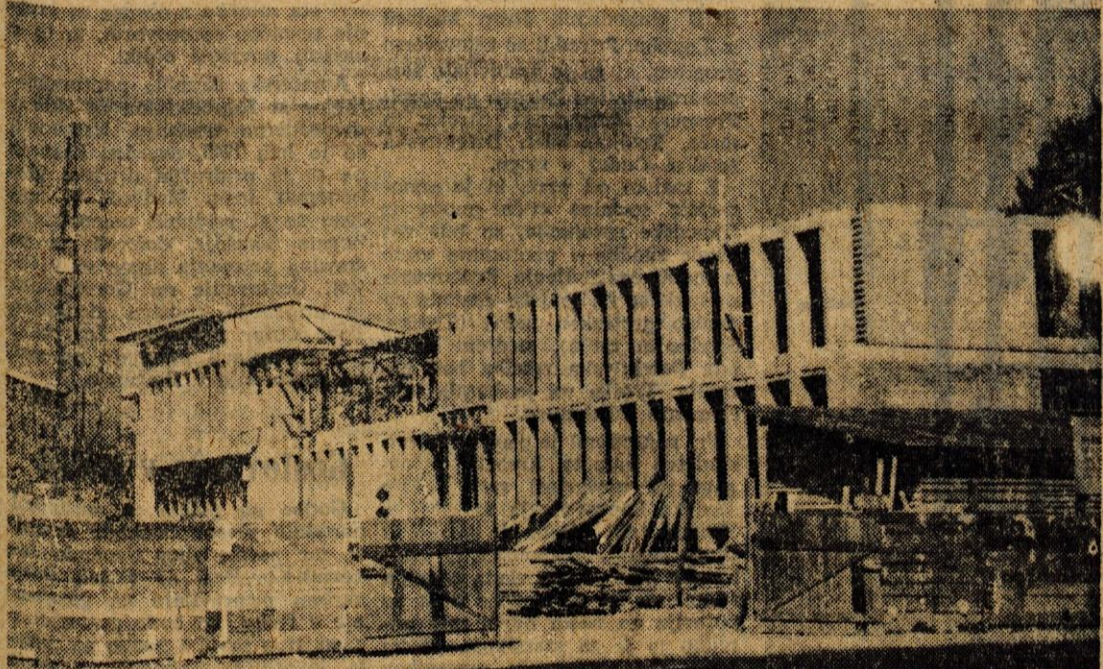
Programi sindikalnih organizacij

Predsedstvo ObSS Radovljica je po sklepu zadnjega plenuma razposlalo vsem sindikalnim podružnicam v komuni zaključke in predloge za njihovo delo v prihodnje. Na osnovi teh sklepov in priporočil bodo sindikalne podružnice glede na njihove potrebe sestavile delovne programe. Posebno pozornost bodo morale posvečati vsebinski dela. Obravnavale naj bi tudi vprašanja, ki jih rešujejo samoupravni organi v podjetju, in pri tem izrekle svoje stališče in predloge. Da bi izboljšali delo sindikalnih podružnic, nameravajo prirediti seminarje o samoupravljanju in delitvi dohodka. — J. B.

Še vedno dovolj kopalcev

Te dni je bilo na Bledu še vedno dovolj gostov-turistov. Na takojšnjem kopališču so povedali, da imajo dnevno še vedno kakih dvesto do tristo kopalcev. Temperatura vode je bila v sredo dvajset stopinj Celzija. Največ prihajajo na kopališče razne ekscurzije iz Dalmacije in iz drugih krajev Jugoslavije. Kopališče bo uradno odprto do tridesetega septembra. Seveda se bodo po tem dnevu posamezniki še lahko tudi kopali in vozili s čolni. — J. J.

Podjetje Novogradnje med drugim gradi v Kranju tudi novo sodobno poslopje, kjer je zaposlenih mnogo začasnih delavcev. Ob postopnem večjem uveljavljanju mehanizacije v gradbeništvu pa bo potrebno čim manj delovnih rok, toda čim večjo strokovno sposobnost. In v tem že naša podjetja prebija prvi led

Lovstvo brez mladine

Na področju Lovske zveze Kranj je 131.767 ha lovni površine. Na tem prostoru lovi 1069 članov sedemindvajsetih lovskih družen iz vse Gorenjske. Med člani lovskih družen je zelo malo mladih. Izpod tridesetih let starosti jih je samo 111 ali 10,85 odstotka. Zena pa skoraj ni, oziroma statistika kaže, da so v tej športni dejavnosti zastopane le z 0,49 odstotka. To pomeni, da imajo te organizacije pretežno le starejše moške, čeprav bi bile lahko privlačne tudi za mladino. — J. J.

„Nomadi“ v Dragočajni

Turistična sezona se bliža h kraju. Turisti se vračajo na svoje domove. Kmalu se bo »uradno« pričela jesen. To se pozna tudi v kampingih. Zato sem si pobilje ogledal kamping »ZARICA« v Dragočajni pri Smledniku.

Prišel sem tjakaj prepičan, da ne bom nikogar več našel, vendar ni tako. Prostor, na katerem je postavljen kamping, je turistično zelo zanimiv. Leži ob Zbiljskem jezeru, kjer so zelo lepi prostori za razne igre v naravi. Turistično društvo Smlednik je pričelo s svojimi skromnimi sredstvi in danes se že vidijo določeni uspehi.

Od aprila meseca do septembra letos se je v »Zarici« ustavilo nad tisoč turistov iz raznih držav Evrope in seveda tudi domačih. Pod rubriko »nočitve« pa so zabeležili številko 1600. Razen tega, da je

ob Zbiljskem jezeru, kjer je možnost za kopanje (ta je iz dneva v dan slabša, ker je voda vedno bolj umazana) in čolnarjenje, ima ta kamping zlasti to prednost, da je ostal popolnoma naraven. Nekateri tuji turisti so dejali, da jih to najbolj vabi sem, ker raznih parkov, zabavišč in drugih stvari imajo dovolj in še čez čez glavo vse leto. Zato jim »nomadsko« življenje v Dragočajni zelo prija za dopustniške dni.

Slaba stran tega kampinga pa je premalo čolnov, ki bi bili turistom na voljo. In slaba cestna Menda ni turista, ki ne bi tožil zaradi ceste ki pripelje v »Zarico«. Dokaj neprijetno je človeku, ko se pelje iz Kranja in se na meji med nekdanjim kranjskim in ljubljanskim okrajem preneha asfaltirana cesta. Marsikateri turista je že to odvrnilo od namere, da bi prišel v Dragočajno.

